

Møte onsdag den 11. april 2012 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 70):

1. Muntlig spørretime
2. Referat

Presidenten: Representantene Henning Skumsvoll, Øyvind Halleraker, Jenny Klinge, Eirik Sivertsen, Janne Sjølmo Nordås, Øyvind Vaksdal, Torfinn Opheim og Jorodd Asphjell, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den innkalte vararepresentanten for Aust-Agder fylke, Line Vennesland, har tatt sete.

Fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe foreligger meddelelse om at den innvilgede permisjon for representanten Christian Tybring-Gjedde i tiden fra og med 10. april til og med 13. april er trukket tilbake.

Denne meddelelse tas til etterretning.

Fra Statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 30. mars 2012:

«I statsråd for H.M. Kongen holdt på Oslo slott 30. mars 2012 er bestemt:

Statsråd Heikki Holmås bemyndiges til å forestå styret av Utenriksdepartementet når utenriksministeren er fraværende.

Statssekretær Roger Østlie Sandum gis etter søknad avskjed i nåde fra embetet som statssekretær for statsråd Kristin Halvorsen.

Statssekretær Ingrid Fiskaa gis etter søknad avskjed i nåde fra embetet som statssekretær for statsråd Heikki Holmås.

Statssekretær Henriette Killi Westhrin gis etter søknad avskjed i nåde fra embetet som statssekretær for statsråd Inga Marte Thorkildsen.

Statssekretær Henriette Killi Westhrin utnevnes til statssekretær for statsråd Bård Vegar Solhjell.

Avdelingsdirektør Kjetil Andreas Ostling utnevnes til statssekretær for statsråd Inga Marte Thorkildsen.»

Presidenten foreslår at det refererte brevet vedlegges protokollen.

– Det anses vedtatt.

Statsråd Anniken Huitfeldt overbrakte 11 kgl. proposisjoner.

(Se under Referat torsdag den 12. april 2012)

Presidenten: Representanten Harald T. Nesvik vil framsette to representantforslag.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:04:06]: Jeg vil framsette to representantforslag.

Det første er på vegne av stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Bård Hoksrud og meg selv om at det utarbeides en stortingsmelding om industriens rammebetingelser.

Det andre er på vegne av stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Rigmor Andersen Eide, Borghild Tenden

og meg selv om forenklinger i rapportering, skjemaer og regelverk for næringslivet.

Presidenten: Representanten Arve Kambe vil framsette et representantforslag.

Arve Kambe (H) [10:04:52]: I god borgerlig ånd fremmer jeg et representantforslag på vegne av Jørund Rytman, Hans Olav Syversen, Borghild Tenden og meg selv om endring av bestemmelser om oppbevaringsplikt for regnskapsdokumenter.

Presidenten: Representanten Rigmor Andersen Eide vil framsette et representantforslag.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:05:14]: Jeg vil framsette et forslag fra representantene Harald T. Nesvik, Svein Flåtten, Borghild Tenden og meg selv om resultatmåling av forenklingsløftet.

Presidenten: Representanten Borghild Tenden vil framsette et representantforslag.

Borghild Tenden (V) [10:05:41]: På vegne av representanten Jørund Rytman, Arve Kambe, Hans Olav Syversen og meg selv vil jeg fremme et representantforslag om å etablere et eget «Regelråd».

Presidenten: Representanten Knut Arild Hareide vil framsette et representantforslag.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:06:08]: På vegne av representantene Kjell Ingolf Ropstad, Rigmor Andersen Eide, Dagrun Eriksen og meg selv har eg gleden av å fremme forslag om å gjere Barnas transportplan til ein integrert del av Nasjonal transportplan.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:06:31]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok onsdag 4. april meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsrådene Sigbjørn Johnsen, Anniken Huitfeldt og Lisbeth Berg-Hansen vil møte til muntlig spørretime. Imidlertid mottok Stortinget i dag melding fra Statsministerens kontor om at statsråd Lisbeth Berg-Hansen har sykdomsforfall.

De øvrige statsrådene er til stede, og vi er klar til å starte den muntlige spørretimen.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Ketil Solvik-Olsen.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:07:20]: Jeg har spørsmål til finansministeren.

Norsk økonomi er solid. Statens overskudd i oljefondet var for en halvtime siden på 3 448 mrd. kr. Årets overskudd på statsbudsjettet vil med dagens oljepriser nærme seg 400 mrd. kr.

Likevel så vi i gårsdagens Klassekampen at en senterpartitopp skriver at staten sparer seg til fant. Han tar et oppgjør med egen regjering, fordi en ser at det er mange infrastrukturprosjekter som er lønnsomme i dette landet, som likevel prioriteres veldig langt ut i tid.

Ett eksempel så vi i Dagens Næringsliv den 29. mars. Da snakket man om dobbeltsporet intercitytriangel rundt Oslo, som man kan anslå blir ferdigstilt i 2046. Men de har beregnet at hvis man klarer å komprimere prosjektet og gjennomføre prosjektet på kortere tid, vil den samfunnsøkonomiske lønnsomheten stige med 22 mrd. kr. Det vil være 70 mrd. kr for samfunnet å tjene på å gjennomføre prosjektet. Det er altså ikke en utgift, men en investering som samfunnet tjener på. Det er en analyse fra Oslo Economics. Ved å komprimere prosjektet bruker man ikke mer oljepenger i norsk økonomi totalt, men man bruker det i et kortere tidsperspektiv. Man får mer jernbane igjen for pengene, og staten og samfunnet tjener penger på dette.

Da finansministeren var fylkesmann, skrev han en kronikk i Aftenposten om at Jernbaneverket og Statens vegvesen bør gis større handlefrihet til å løse sine oppgaver, slik Avinor har det for luftfarten. Det kan man gjøre ved å omdanne disse institusjonene til statsforetak eller heleide statlige aksjeselskap. Det ville vært en god løsning, synes Fremskrittspartiet. Er finansministeren enig i at dette er noe regjeringen bør fremme for Stortinget?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:09:11]: Denne artikkelen er blitt en gammel slager, som jeg har svart på ved flere anledninger. Jeg kan gjenta svaret nå. Det er at det var et innlegg i forbindelse med utarbeidelsen av den transportplanen som regjeringen nå er i ferd med å gjennomføre til punkt og prikke. Spørsmålet gjaldt økte bevilgninger til samferdselsformål i Norge. Det som er poenget nå, er at aldri tidligere har det vært investert så mye i veg og jernbane som nå – 100 mrd. kr mer enn i tidligere perioder.

Så er det slik at oljeinntekter gir Norge stor økonomisk handlefrihet. Oljeinntektene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv. Til det har vi en handlingsregel som sørger for at vi skiller mellom de løpende oljeinntektene og bruken i de årlige statsbudsjett. Det er en god regel. Den har tjent Norge godt, og den kommer til å tjene Norge godt i tiden framover.

Innenfor det rommet handlingsregelen gir, bruker vi år om annet ca. 1 000 mrd. kr i statsbudsjettet til ulike formål. En betydelig del av det er investeringer i samferdsel.

Så er det slik at dersom man ønsker å øke investeringene i samferdselen, kan man velge å prioritere det framfor andre utgifter i statsbudsjettet. Det står både Stortinget og de enkelte partier helt fritt til å gjøre.

Så vil jeg si at det å få en raskere og mer sammenhengende gjennomføring av store samferdselsprosjekter er en viktig del av det regjeringen nå jobber med. Derfor har man satt noen store, tunge prosjekter på egne poster i statsbudsjettet, og man vil videreutvikle det styringsredskapet.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:11:17]: Det er riktig at statsråden har svart på kronikken sin. Problemet er at han ikke har gjennomført den som politikk. Alle de gode forslagene han selv hadde som fylkesmann, har han latt være å følge opp som finansminister, når han faktisk har makten til det. Det er det Fremskrittspartiet ønsker å utfordre finansministeren på.

Svaret fra finansministeren viser jo også en av hovedutfordringene med å ha statsbudsjettet slik vi har det i Norge. Man skiller ikke mellom utgifter og investeringer. Forbruk og investeringer behandles akkurat likt. Bygger man en vei eller bruker pengene på å støtte bamseklubber, blir det oppfattet som det samme i norsk økonomi og norsk vekstkraft. Det er Fremskrittspartiet uenig i. Eksempelene som jeg ga, viser at man som samfunn kan tjene betydelige beløp ved å gjøre investeringer kjappere og bedre gjennomført. Når man nevner oljepengetruken, er det litt rart at veier og jernbane må prioriteres i budsjettet, mens Statkraft kan bygge vindmøller for penger fra oljefondet, uten at det skal prioriteres i budsjettet. Man kan investere hundrevis av milliarder kroner på norsk sokkel uten at det må prioriteres i budsjettet. Vil statsråden følge opp sin kronikk?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:12:23]: Som jeg sa i mitt hovedsvar: Det å få gjennomført store og viktige samferdselsprosjekter raskere og mer sammenhengende er jeg enig i. Jeg har åpnet for bl.a., ved egne poster i statsbudsjettet, å se ting i et flerårig perspektiv i så måte. Det er fornuftig, og det vil vi se mer av i framtiden.

Så er det slik at dersom staten velger å kjøpe aksjer i Statoil, er det en finansplassering. Det er en omplassering av formue. Det er en plassering som gir staten løpende inntekter, gjennom bl.a. utbytte. De inntektene går til gode og fornuftige formål i statsbudsjettet. Det å investere i en veg gir ikke noen løpende avkastning her og nå. Det kan bidra til å lette transportkostnader og slike ting, men det er en prinsipiell forskjell på å investere i en veg som ikke gir en løpende kontantstrøm og en løpende avkastning, og det å investere i aksjer i Statoil, som gir høye utbytter til staten.

Presidenten: Det blir tre oppfølgingsspørsmål – først fra representanten Bård Hoksrud.

Bård Hoksrud (FrP) [10:13:44]: Det hjelper ikke med egne poster på budsjettet så lenge man ikke fyller opp postene med penger.

Finansministeren er en av regjeringens mest erfarne politikere. Han var 12 år gammel da Bratteli la fram sin motorveiplan i 1962. Der lovte Arbeiderpartiet 785 km motorvei innen 1980. I løpet av 2012 har vi bygd ca. 360 km. Det er under halvparten. Det betyr at vi ikke engang er halvveis. Og hvor gammel finansministeren vil være når man er ferdig, kan bli spennende å se.

Det jeg håper finansministeren faktisk gjør, er å børste litt støv av de tankene han hadde i 2008, og fremme de forslag som Fremskrittspartiet har fremmet flere ganger, nemlig at man etablerer statlige selskap som får mulighet til

å ta opp lån og bygge veier og jernbane utenfor de årlige budsjettene.

Sigbjørn Johnsen sa at finansieringsreform var helt nødvendig i 2008. Nå mener han det gir greske tilstander om man støtter Fremskrittspartiets forslag. Hvilken ny kunnskap har finansministeren fått?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:14:51]: I februar 1974 møtte jeg første gang i Stortinget. I oktober 1997 gikk jeg ut av Stortinget som fast representant. I løpet av disse årene hadde E6-en spist seg nordover med 1 km i året. Nå bygges det firefelts E6 nordover så det griner. Man har åpnet Kolomoen, litt nord på E6-en, man har åpnet en ny parsell fra Dal til Minnesund, og man er i full gang med å fylle ut det i midten. Det går atskillig raskere, og det er takket være de bevilgningene som denne regjeringen har gitt til samferdselsformål – som er de største investeringene på veg og bane noensinne.

Presidenten: Jan Tore Sanner – til oppfølgingsspørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [10:15:42]: Jeg er enig med finansministeren i at man kommer ikke utenom å foreta reelle prioriteringer. Jeg skal la være å plage finansministeren med gamle kronikker. Jeg synes kanskje det er mer interessant å se på hva Stortinget har enes om tidligere, nemlig den såkalte handlingsregelen. Den såkalte handlingsregelen besto av to deler. Det ene var at vi var enige om hvor mye oljepenger vi skulle bruke. Det andre var at vi var enige om hva vi skulle bruke oljepengene på. Og vi var enige om at oljepengene skulle investeres i kunnskap, i infrastruktur og lavere skatt for bedriftene for å fremme verdiskapingen i Norge. Dette har den rød-grønne regjeringen gått bort ifra.

Jeg registrerte at finansministeren avviste sentralbanksjefens årstale i år om å bruke mindre oljepenger. Men da har jeg lyst til å minne om årstalen i fjor, hvor sentralbanksjefen sa at oljepengene må gå til det de var tenkt å brukes til.

Er finansministeren enig i at vi må gå tilbake til reell prioritering av oljepengene til investeringer?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:16:51]: Jeg har ikke noe imot å bli minnet om tidligere utskielser, for å bruke det uttrykket. Det er jo et av politikkenes kors, kan man si, det at ens tidligere uttalelser er noe av det verste man kan møte i døra. Men man skal ikke ha noe imot det, hvis det skjer, og det har heller ikke jeg.

Så er det en diskusjon om hva man skal bruke penge til – det er jo den reelle diskusjonen. Det underbygger jo for så vidt hvor vanskelig det er å gjøre et skarpt skille mellom ulike former for investeringer og bruk i budsjettet. For å ta et eksempel som jeg har brukt ved tidligere anledninger: Det er vanskelig over tid å skille mellom samfunnsnytt i det å investere f.eks. i en veg og det å investere i full barnehagedekning, som det har vært bred enighet om i Stortinget. Det å investere i den framtidige arbeidskraften, f.eks. gjennom full barnehageutbygging, barnehage-

plass til alle, en god grunnskole og god utdanning, er kanskje noe av det mest fornuftige og riktige vi bør gjøre – og som vi for så vidt allerede har gjort.

Presidenten: Hans Olav Syversen – til oppfølgings-spørsmål.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:18:08]: Ja, vi har vel alle våre kors å bære.

Mitt spørsmål dreier seg ikke om finansministeren trodde han skulle bli finansminister igjen da han skrev den berømte artikkelen, men mitt spørsmål går på det faktum at samferdselsministeren har bedt om å få to utredninger knyttet til alternative former for å finansiere f.eks. samferdselsprosjekter. Forventer finansministeren seg noe nytt fra denne type utredninger, eller tror han at status quo vil bestå?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:18:44]: Jeg tror det aller viktigste – uansett – er størrelsen på rammene, altså hvor mye man er villig til å prioritere, og hvor mye man er villig til å bruke på henholdsvis veg-, jernbane- og havneinvesteringer innenfor Nasjonal transportplan. Neste år går den inneværende planen ut, så skal planen rulleres. Så får vi komme tilbake til hva som blir de totale rammer. Det er det ene. Det andre er, som jeg har vært inne på tidligere i dag, framdriften i viktige, tunge prosjekter. Der mener jeg det er mer å hente – i det å kunne ha en mer sammenhengende bestilling og gjennomføring av prosjekter og det å utvikle styringsredskaper ved at det settes på egne poster og kapitler i budsjettet. Men det å begynne å finansiere vegprosjekter utenfor statsbudsjettet, slik som en del ønsker, er neppe et forslag som denne finansministeren kommer til å fremme.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:20:03]: Jeg har et spørsmål til finansministeren.

Vi er mange som leser det finansministeren skriver. Jeg la merke til at finansministeren 1. januar i år, dvs. ved inngangen til dette året, i Dagens Næringsliv viste til det gamle slagordet: Gjør din plikt, krev din rett. Det syntes jeg var ganske flott.

Finansministeren er jo øverste politisk ansvarlig for å forvalte den nasjonale formuen vår. Vi har mange penger på bok, og ikke minst har vi store midler, store ressurser i menneskene i landet. Det er nesten blitt en politisk klisjé å si at mennesker er vår aller viktigste formue, men det er jo helt sant.

Det er veldig viktig at vi har penger på bok, det er bra, men det er også veldig viktig at vi har arbeidsføre mennesker i jobb. Man kan kanskje si at forutsetningen for den norske modellen er at vi har et fellesskap som gjør at hvis man faller utenfor, hvis man blir syk, skal man selvfølgelig få anstendige midler til livsopphold for å kunne klare seg, men det forutsetter at de som faktisk kan jobbe, er i jobb.

Høyre har foreslått et tiltak – blant mange – for å få flere inn i aktivt arbeid, nemlig en forsterket aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk sosialhjelp. Fra Arbeiderpar-

tiet har noen representanter sagt at dette er et forferdelig forslag, de har sagt at dette er de ikke for i det hele tatt, mens andre representanter har sagt at dette høres bra ut. Fra Sosialistisk Venstreparti har vi hørt at Høyres forslag representerer et menneskesyn man kan bli dårlig av.

Arbeiderpartiet og Høyre har jo tidligere hatt en slags storkoalisjon for nettopp denne arbeidslinjen. Det kan være et viktig bidrag for å få flere over i arbeid, aktivisere folk, istedenfor å ha dem på passive støtteordninger.

Så mitt spørsmål til finansministeren er om han vil støtte en forsterket aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk sosialhjelp.

Presidenten: Statsråd Johnsen får anledning til å svare, men det er et spørsmål som åpenbart konstitusjonelt hører inn under en annen statsråd, for det er et spørsmål om et konkret virkemiddel. Statsråd Johnsen får allikevel vurdere om han vil kommentere de finanspolitiske sidene av saken.

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:22:21]: Ja, finansministeren og regjeringen er for en forsterket arbeidslinje. Det gjennomsyrrer politikken, det gjennomsyrrer den måten en har innrettet arbeidsmarkedstiltakene på, det gjennomsyrrer det en har gjort av endringer i uføretrygden, f.eks. når det gjelder det å få arbeidsavklaringspenger og andre systemet slik at arbeidsmarkedspolitikken blir mer aktivitetsrettet. Det er det ene.

Det andre – der er jeg helt enig med representanten Røe Isaksen – er at det å investere i arbeidsstyrken, det å investere i foredling og utvikling av arbeidskraften er det viktigste dette samfunnet kan gjøre. Arbeidskraften utgjør mer enn 80 pst. av nasjonalformuen – vi har brukt regnestykket tidligere – og hvis oljeformuen utgjør 7–8 pst., skal du jammen være flink til å plassere den for å få samme avkastning som du ville fått ved å øke avkastningen av kapitalen arbeid i Norge i dag med 1 pst. Det å sørge for at folk har jobb, sørge for å ha lav arbeidsledighet og høy sysselsetting, er grunnleggende for den norske modellen.

Så er det også slik at det gamle slagordet fra fagforeningsfanene, «Gjør din plikt, krev din rett», har sin gyldighet også i dag. Det innebærer to ting: På den ene siden skal ingen være usikre på at dersom man i en periode av livet faller utenfor arbeidslivet, blir syk eller på andre måter ikke er i stand til å brødfø seg av eget arbeid, skal man ha et sosialt sikkerhetsnett. På den andre siden innebærer dette at det er viktig at du stiller krav til de menneskene som også skal bidra i samfunnslivet. Det er en del av den store samfunnskontrakten. Jeg har ingenting imot å diskutere akkurat dette på mer generelt nivå, men som presidenten sa, vil jeg vokte meg vel for å gå inn på arbeidsministerens enemerker i denne spontanspørretimen.

Torbjørn Røe Isaksen (H) [10:24:31]: Vi kan holde oss til makrotallene, for dette påvirker selvfølgelig også dem.

Det er åpenbart viktig, og sannsynligvis det mest avgjørende for velferden i Norge, å ha mange mennesker i jobb. Ofte liker Arbeiderpartiet – finansministeren – å på-

peke at det er blitt flere sysselsatte, altså at det aldri har vært flere sysselsatte i Norge i dag enn tidligere. Utfordringen er at hvis man ser litt bak disse tallene, er det noen problemer med dem – det skurrer litt. Den ene årsaken er selvfølgelig at det blir flere sysselsatte rett og slett fordi det blir flere mennesker i Norge. Det skyldes delvis innvandring, og det skyldes også at nordmenn får barn. Finansministeren har jo selv bidratt godt i det henseendet, men jeg vet ikke om regjeringen skal ha æren for flere barn. Jeg tviler vel på om finansministeren har lyst til å ta på seg ansvaret for flere barn enn dem han har.

Hvis man ser på sysselsettingsgraden blant dem mellom 16 og 74 år, er den akkurat lik det den var i 2005. Samtidig går sysselsettingsgraden ned for dem under 24 år, det blir flere funksjonshemmede utenfor arbeidslivet, og det blir også flere unge sosialklienter. Hva ønsker finansministeren å gjøre med dette?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:25:38]: Generelt sett når det gjelder arbeidslivet og arbeidslivets godhet, som jeg vil velge å fokusere på, er det viktig. Jeg tror at både representanten Røe Isaksen og undertegnede kan bidra til å skape gode holdninger hos sine barn når det gjelder arbeidslivets godhet som en arena både for å skaffe seg inntekt og for å realisere framtidsdrømmer som den enkelte har. Det tror jeg er viktig at en skal jobbe med.

Så er jeg også enig med representanten Røe Isaksen i at det at vi i mange kommuner nå ser en vekst i antallet unge sosialhjelpmottakere, det at vi ser en vekst i antallet unge uføre, er en utfordring som vi alle må ta på alvor. En måte å ta tak i dette på som åpenbart vil virke, er å sette inn en sterkere og større innsats i skolen for å hindre at unge mennesker faller ut av utdanningsløpet. Det viser seg også ved undersøkelser at det er en nær sammenheng mellom det å falle ut av utdanningsløpet og senere havne over på f.eks. sosialhjelp. Det er mye å ta tak i, men jeg er glad for at det er en felles holdning når det gjelder å styrke arbeidskraften.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Gunnar Gundersen.

Gunnar Gundersen (H) [10:26:59]: Jeg kan være enig med finansministeren i mye, og det er mye å ta tak i på området. En av tingene å ta tak i er noe som en gang i tiden ble kalt tilbudssidepolitikk. Det er et faktum at sysselsettingsgraden i Norge har falt siden 2008, og man har ikke klart å holde tritt med innvandringsmengden til Norge, og det i et land som skriker etter arbeidskraft. Det burde være et tankekors for finansministeren. Jeg etterlyser noen reformer: Man behøver ikke bare å bruke pisk i arbeidsmarkedet, man kan også bruke gulrot.

En av de store forskjellene mellom regjeringen og Høyre i alternative budsjetter er at vi har hevet bunnfradragene og minstefradraget i skattepolitikken. Vi tror, og det bekreftes av en SSB-studie nå, at arbeidsmengden blant uføre øker kraftig med én gang man får litt mer igjen.

Er finansministeren innstilt på å bruke skattepolitikken

mye mer aktivt for å øke tilbudet i det norske arbeidsmarkedet?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:28:00]: Når det gjelder konkrete skatteforslag, får vi avvente det i noen måneder til før vi kommer til statsbudsjettet. Men jeg har lyst til å peke på en reform som har stor innflytelse på tilbudet av arbeidskraft, nemlig pensjonsreformen. Den hadde en tosidig hensikt. Den ene var å sikre bærekraften i pensjonssystemet, den andre var å innrette pensjonssystemet slik at den stimulerer til økt innsats i arbeidslivet. En del av den reformen var en tidligpensjonsordning der du kunne gå av fra 62 år, og fra årsskiftet i fjor gjorde vi endringer i skattereglene, slik at en skulle bli stilt overfor den samme marginalskatten på pensjon som på arbeid, om du valgte å fortsette i arbeidslivet. Nå har ikke jeg sett de endelige tallene på sysselsettingsvirkningene for dem over 62 år, men de foreløpige tallene viser at ved utløpet av 2011 var et sted mellom 60 og 70 pst. av de over 62 år fortsatt i arbeid. Dette er et eksempel på en reform som virker på tilbudssiden når det gjelder arbeidskraft.

Presidenten: Robert Eriksson – til oppfølgingsspørsmål.

Robert Eriksson (FrP) [10:29:17]: Da Stortinget diskuterte begrepet «arbeidslinjen» i forbindelse med attføringsmeldingen tidlig på 1990-tallet, ble det slått fast at man skulle hjelpe den gruppen som stilte svakt på arbeidsmarkedet, til å få arbeid før det eventuelt ble aktuelt med uføretrygd. Siden dagens regjering har overtatt, ser vi at stadig flere i den yrkesaktive delen av befolkningen faller utenfor arbeidsmarkedet. Vi har nå mellom 600 000–700 000 som går på helse- eller trygderelaterte ytelser. Det tallet er større enn noen gang. Man kan jo være fristet til å stille spørsmål om hvorvidt «arbeidslinjen» er retorikk eller en realitet, når vi ser at andelen sysselsatte blant funksjonshemmede har sunket de siste årene, fra 43,1 pst. til 42 pst.

Mitt spørsmål til finansministeren blir da: Vil man se på konkrete ting innenfor skattesystemet som stimulerer også næringslivet til i større grad å sysselsette folk med nedsatt funksjonsevne?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:30:24]: Når en ser seg omkring i Europa, er det én stor forskjell mellom Norge og de land vi har rundt oss. Det er at arbeidslinjen stort sett fungerer i Norge. Vi har den laveste arbeidsledigheten i Europa og den nest høyeste yrkesdeltakelsen – etter Island, så vidt jeg kommer i hug.

Men det er en del utfordringer i arbeidsmarkedet. En av utfordringene gjelder dem som har vanskeligheter med å komme inn i arbeidslivet. Derfor har regjeringen styrket innsatsen når det gjelder arbeidsmarkedspolitikken overfor disse gruppene.

Jeg er opptatt av at vi bør kunne ha en dialog med f.eks. arbeidsgivere om hvordan de skal kunne ta imot arbeidstakere som ikke er 100 pst., for å bruke det uttrykket. Jeg tror en av de store utfordringer vi har hatt den siste tiden,

er at det har vært god tilgang på arbeidskraft, noe som har gjort at en kanskje har fokusert mindre på akkurat disse gruppene. Men dette kommer til å endre seg.

Presidenten: Kjell Ingolf Ropstad – til oppfølgings-spørsmål.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:31:37]: Det å få lov til å bidra med arbeid handler om menneskeverd, for arbeid er helsefremmende. Målet med arbeidslinjen er jo at passive stønader skal erstattes med aktiv yttelse, slik at flest mulig kommer i arbeid. Det er godt for enkeltmenneskene, og det er godt for den økonomien som finansministeren styrer.

Det er mange grunner til at mennesker havner utenfor arbeidslivet. De som er syke og ikke kan bidra, skal få lov til det, uten at vi skal mistenkeliggjøre dem. Derfor mener jeg at en iallfall burde fokusere på dem som kan og vil jobbe. Jeg er egentlig litt overrasket over at debatten ofte handler om arbeidsledighet. Hvis en ser på antallet som har nedsatt arbeidsevne, er det tre ganger så mange. Nav har definert at nesten 220 000 trenger hjelp for å komme tilbake. Allikevel får de ikke tiltak. Arbeidsmarkedsbedriftene, som bidrar med arbeidstrening, sier at i gjennomsnitt venter en ca. to år før en får den hjelpen en trenger for å komme tilbake. Hvorfor vil ikke finansministeren gi dem hjelp med en gang?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:32:44]: Jeg skal ikke gå inn i en mer detaljert diskusjon om arbeidsmarkedstiltak, men jeg har to generelle merknader:

Retten til å bidra er faktisk ganske viktig. Det vi ser rundt omkring i Europa, er at 25 millioner har mistet retten til å bidra i arbeidslivet. Så vi er hele tiden nødt til å holde den fanen høyt. Det er det ene.

Det andre er at vi også er nødt til å sørge for at de som ønsker å gjøre en jobb, de som ønsker å bidra, men som er et sted mellom 0 og 100 på skalaen – fra ikke å kunne jobbe til å kunne jobbe 100 pst. – også må få en mulighet.

I dette samspillet er det minst tre parter. Den ene er arbeidsgiveren, den andre er arbeidstakeren, og den tredje er myndighetene. Jeg er opptatt av at vi må prøve å formulere en politikk der vi klarer å få dette til. Vi er avhengige av et fruktbart trepartssamarbeid for å få det til, for vi er avhengige av arbeidsgivere i den andre enden som er villig til å satse og ta sjansen. Det er mange gode historier å fortelle om arbeidsgivere som nettopp har tatt sjansen.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:34:03]: Forbrukernes interesser knyttet til en del vanskelige spareprodukter har vært tatt opp av flere i den senere tid. Senest i forgårs kunne vi se en reportasje i Dagsrevyen om en kvinne som var blitt overtalt av et finans- og investeringsselskap til ikke bare å bruke sparepengene sine, men også til å ta opp millionlån på leiligheten for å investere i meget kompliserte spareprodukter. Nå vil hun ut av dette fordi hun mener at hun er feilinformert, og det mener hun i likhet med svært mange andre.

Det er ingen lett vei å gå fra å være lurt og mene å ha rett til å få dette opphevet, til å få satt en sluttstrek for den saken man er opptatt av. Vi har et system hvor vi har en finansklagenemnd som skal sørge for at terskelen skal være lav for dem som har klager på denne bransjen. Men faktum er at for mange er det en veldig tung og lang vei å gå. Faktum er også at mange føler at de ikke når igjennom uten at de også der må ha med seg advokat – og dermed risikerer ytterligere penger på en allerede kostbar sak.

Finansbransjen sa i går at de var såre fornøyd med hvordan Finansklagenemnda fungerte. Nemnda er finansiert av samme bransje, og de sitter selv i nemnda. Mitt spørsmål til finansministeren er: Er han like fornøyd med Finansklagenemnda som bransjen?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:36:06]: La meg starte litt i den andre enden. Noe av det som gjør at dette er vanskelig, er at det har blitt mer innfløkt. Det var mye enklere da jeg fikk min første bankbok, stappet femøringer på sparebøssa og fikk påført renter og saldo i bankboka. Nå er dette mye mer komplisert.

Vi har sett at det har skjedd mye som gjør at forbrukere har vanskelig for å orientere seg i dette landskapet. Derfor er det i fremste rekke for regjeringen å være opptatt av forbrukerens interesser midt oppe i dette. Det gjelder den rådgivningen de bør og skal få hos bankene og finansinstitusjonene. Der har vi strammet opp regelverket. Det gjelder også muligheten til å følge opp at dette faktisk skjer. Der har vi styrket Finanstilsynet. Så sent som 27. mars sendte vi på høring et nytt forslag om å styrke Finanstilsynets rolle i den sammenheng. Forbrukersikkerhet er viktig for finansministeren, og jeg hører at det også er viktig for representanten Syversen. Det er jeg veldig glad for, for jeg tror dette er et område der det er behov for felles politisk innsats.

Det er ulike måter å organisere dette på. Det er slik at lovverket også skal tolkes av domstolene, slik at en alltid vil kunne ha domstolen der. Noe av bakgrunnen for opprettelsen av Finansklagenemnda var at den skulle avlaste domstolene for de enkle sakene. Vi må ha et system der en prøver å ha en buffer før domstolene.

Jeg har også lagt merke til at det har blitt satt en del spørsmålstegn ved Finansklagenemndas måte å fungere på, at bankene f.eks. ikke har fulgt opp vedtak og man likevel måtte gå til domstolene. I det videre arbeid framover er jeg åpen for å vurdere andre måter å organisere dette på, men det vil jeg komme tilbake til, bl.a. i forbindelse med det representantforslaget som representanten Syversen har levert inn.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:38:12]: Jeg er veldig glad for de positive signalene finansministeren gir om at dette er et område regjeringen og han vil følge opp, for jeg må tilstå at etter at Kristelig Folkeparti fremmet representantforslaget for å sikre forbrukerne bedre, er det få ganger en har fått så mange tilbakemeldinger og respons fra både advokater, forbrukere og folk som har sittet i lovutvalg. Alt tyder på at her er det et område vi trenger å gå dypere inn i for å sikre balansen

mellom finansinstitusjonene og forbrukerne bedre enn i dag.

Så mitt oppfølgingsspørsmål er: Siden statsråden svarte så positivt, innebærer det at man vil se ytterligere på både lovverket, selve Finansklagenemnda og tilsynets rolle?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:39:09]: I utgangspunktet tror jeg det er viktig at vi som forbrukere har en sunn skepsis når vi får veldig gode tilbud. Det bør ligge litt i den menneskelige natur, men det er den andre måten å se det på. Så er det viktig at vi har et sterkt forbrukervern, og der har vi lovverket vi kan bruke. Det som ligger i det som nå er sendt på høring, er et forslag om mulige endringer i lovverket for å styrke Finanstilsynets rolle vedrørende å følge opp forbrukersikkerhet og forbrukeransvaret når det gjelder finansielle produkter.

Det innebærer også at jeg er villig til å se på om en da skal ha en klagenemnd etter dagens modell, eller om en f.eks. skal ha en annen type modell. Men det er også en del av en helhet – som for så vidt er egenansvaret til bankene – som innebærer Finanstilsynets rolle, og til sist domstolene. Det må være en helhet og en sammenheng i det som skal beskytte forbrukerne.

Presidenten: Det blir gitt anledning til to oppfølgings-spørsmål – først Øyvind Håbrekke.

Øyvind Håbrekke (KrF) [10:40:29]: Jeg er glad for finansministerens imøtekommende svar og at han tydelig erkjenner at det rammeverket vi har, ikke nødvendigvis er godt nok, i lys av den utviklingen finansministeren selv nevner, med stadig mer kompliserte produkter for forbrukerne å forholde seg til.

Nå er det sannn, ifølge Aftenposten, at av 29 rådgivningsklager som Finansklagenemnda har gitt uttalelser om, har bare seks endt i forbrukernes favør. 15 av sakene gjaldt for øvrig samme selskap.

Jeg er glad for at finansministeren er åpen for å se på problemstillingen. «Åpen for å se på» er én ting, men hvilke konkrete initiativ vil finansministeren ta for å utrede alternativ organisering?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:41:31]: Det mest konkrete i denne omgangen er det vi nå har sendt på høring vedrørende Finanstilsynets rolle.

Finanskriseutvalget håndterte dette spørsmålet. Der var det en delt innstilling; noen gikk inn for en statlig nemnd, mens andre ville styrke Finanstilsynets rolle, deriblant Finansdepartementets representant i utvalget.

Det er viktig at vi har et sterkt og godt finanstilsyn, og det er det mest umiddelbare finansministeren er opptatt av nå. Men så sier jeg at jeg er villig til å se på om en også skal organisere Finansklagenemnda på en litt annen måte enn i dag. Så får vi se – i løpet av behandlingen – om det skjer endringer her, men jeg er åpen for å se på det.

Til slutt vil jeg si at det å understreke – ikke minst overfor finansnæringen selv – hvor viktig det er at de gir gode og skikkelige råd til kundene sine, er tillitsbygging mellom

finansinstitusjoner og kunder. Egenansvaret her er også usedvanlig viktig.

Presidenten: Jørund Rytman – til oppfølgingsspørsmål.

Jørund Rytman (FrP) [10:42:52]: Når man går nærmere inn på Finansklagenemndas saker, ser man at mange saker har – som tidligere nevnt her – lang saksbehandlingstid, ofte halvannet og opptil to års behandlingstid. Man ser også at det fort blir dyrt for klageren å forholde seg til nemndas prosesser, fordi man fort har behov for advokat. Man ser også at nemnda har behandlet saker der banker f.eks. har anbefalt og gitt bankkunder råd om å ta opp lån opptil seks–syv ganger inntekten for å investere i strukturerte spareprodukter.

Statsråden nevnte at man nå vil styrke Finanstilsynet, så spørsmålet er: Hvilken kontroll utfører Finanstilsynet i dag med Finansklagenemndas virksomhet for å påse at alt går rett for seg, og at nemndas uavhengighet og prosesser er ivarettatt på en forsvarlig måte?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:43:43]: Nå er det slik at Finanstilsynets virksomhet ikke retter seg inn mot Finansklagenemndas virksomhet som sådan. Finanstilsynet har sin oppmerksomhet rettet inn mot banker og finansinstitusjoner. Det er der Finanstilsynet skal være «hands-on», for å bruke et uttrykk fra Hedmarken. Det er viktig å ha et sterkt finanstilsyn, det er viktig å ha et enhetlig finanstilsyn, og det er viktig at en også kontrollerer like tilfeller likt. Representanten Rytman skal ikke være redd for at finansministeren ikke er opptatt av forbrukersikkerhet på bred skala når det gjelder disse spørsmålene.

Så vil jeg nok en gang understreke egenansvaret vi som forbrukere og kunder har, men også – som jeg tydelig sa fra om på FNO-dagen rett før påske – det ansvaret banker selv har for å gi gode råd. Det bygger opp under tilliten mellom banker, långivere og innskytere og er usedvanlig viktig.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Ib Thomsen (FrP) [10:45:00]: Mitt spørsmål går til kulturministeren.

Norge har mange kulturskatter. Vi har en kulturarv som er viktig, og vi har bygninger og gjenstander som må tas vare på.

Jeg hørte på radioen, jeg tror det var i går, om en stor fortvilelse over at det er så stor diskusjon om å flytte vikingskipene fra Bygdøy, og at vikingskipene står og smuldrer opp. Man ønsker at det nå tas en avgjørelse, og man er usikker på hva regjeringen vil gjøre med disse vikingskipene. Skal vi flytte dem, eller skal vi ta vare på dem? Har vi noe valg?

Nationaltheatret sprekker fra gulv til tak. Det raser fra taket, og man må stenge gatene rundt. Man har nå fått en tilstandsrapport fra Statsbygg som viser en stor kostnad på 900 mill. kr. Men usikkerheten er: Vil regjeringen bruke penger på dette? Har vi noe valg?

Nasjonalgalleriet skal flyttes til Vestbanen med begrun-

nelsen for dårlig vedlikehold, for trangt, for dårlig innneklima. Men hva vil statsråden gjøre med alle disse utfordringene? Hva vil statsråden gjøre for å ta vare på kulturskattene, bygningene, gjenstandene som vi har rundt omkring i hele landet? Vi har mange utfordringer, og jeg vil utfordre statsråden på noen av dem.

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:46:34]: Bygningsvern har vært en veldig sentral del av det Kulturløftet som regjeringen har gjennomført. Siden 2005 har vi økt bevilgningene til museumssektoren – nesten doblet det museene får fra staten. Det bidrar til at vi kan restaurere mange gamle bygninger, slik at mer kan tas vare på.

Når det gjelder de konkrete bygningene som representanten Thomsen er inne på, snakker han først om vikingskipene. Der vil vi nå få en utredning om tilstanden, og det er ulike diskusjoner og ulike meninger om vikingskipene bør flyttes til Bjørvika, eller om de vil tåle en slik flytting. Da vil jeg, og regjeringen samlet, legge vekt på de faglige rådene som vi innhenter i den anledning.

Når det gjelder Nationaltheatret, er det en bygning som har stått siden slutten av 1800-tallet. Det har vært et bygningsmessig vedlikeholdsetterslep som har gjort at det er mye som gjenstår hvis vi skal sette bygningen tilbake i sin fordoms prakt. Derfor har Statsbygg foretatt en analyse og laget en oversikt over hvor mye det vil koste å sette bygningen tilbake slik den opprinnelig var på slutten av 1800-tallet. Men jeg vil tro at vi muligens også trenger andre endringer av denne bygningen. Ikke bare må vi sette den tilbake i den stand den var, men vi må også gjøre det mulig å drive moderne teater i denne bygningen. Derfor har jeg en dialog med styret for Nationaltheatret om hvordan vi kan både imøtekomme Riksantikvarens krav og gjøre teateret i stand til å drive moderne teater i bygningen.

Når det gjelder Nasjonalmuseet, har dette vært diskutert i denne salen ved flere anledninger. Jeg ønsker å ha en diskusjon om hva vi skal bruke det opprinnelige Nasjonalgalleriet til. Stortinget skal få seg forelagt en ny sak om et nytt nasjonalmuseum, som vil gjøre at vi kan ta vare på disse unike gamle bildene våre.

Ib Thomsen (FrP) [10:48:40]: Med vikingskipene haster det. Det diskuteres om de skal flyttes eller ikke. Det som skjer nå, er at vikingskipene står og smuldrer opp. Skipene er glemt. Dette haster det med.

Når det gjelder Nasjonalgalleriet, hadde NRK et Brennpunkt-program som belyste en del av argumentene for flytting av Nasjonalgalleriet. Argumenter som ble brukt for flytting, var inneklimate, plassmangel og vedlikehold. Alt dette motbeviste NRK Brennpunkt ved å intervju folk som har vært sentrale i hele prosessen, og som sier at det er trykffeil. Det er ikke noe feil med inneklimate – det kan justeres. Se til Danmark. Det er ikke plassmangel. Se hva vi har stående tomt i tredje etasje. Det handler ikke om vedlikehold, det er vanlig vedlikehold – altså en trykffeil, noe statsråden har informert Stortinget om. Vil statsråden komme tilbake til Stortinget og redegjøre på nytt om hva som er riktig når det gjelder Nasjonalgalleriets framtid?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:49:48]: Det er vel ingen enkeltsak på kulturområdet som har vært mer debattert – og spesielt med Fremskrittspartiet i denne salen – enn Nasjonalmuseet.

Når det gjelder denne påstanden om trykkfeil, medfører dette ikke riktighet. Det det henvises til, er hva som skal være rammene for luftfuktighet. I vedlegget til konkurranseprogrammet våren 2009 fase 1 står det at samlingen må kunne tåle en luftfuktighet som varierer mellom 40 pst. og 65 pst. Det betyr at det som skal være i det nye nasjonalmuseet, må kunne tåle den variasjonen i luftfuktighet. I det vedlegget som leveres i annen omgang, er dette justert til igjen å kunne tåle en luftfuktighet på mellom 40 pst. og 60 pst. Det betyr at maleriene tåler det, og de bygningene som skal tegnes i arkitektkonkurransen, må ta hensyn til denne variasjonen i luftfuktighet.

Presidenten: Solveig Horne – til oppfølgingsspørsmål.

Solveig Horne (FrP) [10:51:03]: Jeg har vært på påsketur i Barcelona og sett på museum og katedraler som vi bare kan drømme om å ha her i Norge.

Likevel har vi noen flotte kulturskatter, deriblant Nationaltheatret, som det er viktig å ta vare på. Som kulturministeren selv var inne på, har bygningen ikke vært prioritert når det gjelder vedlikehold og oppfølging, noe som er veldig synd når vi ser på utviklingen som har skjedd til nå.

Det har ikke vært tradisjon i Norge for å bruke penger på vedlikehold og ta vare på de nasjonale skattene vi har. Det blir bygd veldig mye nytt. Statsråden er inne på at beløpet fra regjeringen til museer og kunstinstitusjoner er blitt doblet. Det er på grunn av at regjeringen nå har en god del mer penger enn det man har hatt før. Men det som er viktig, er at disse museene og kunstinstitusjonene også får beskjed om at vedlikehold må prioriteres, for dette er skatter vi må ta vare på.

Mitt spørsmål til kulturministeren blir: Hva vil statsråden gjøre for å få på plass en vedlikeholdsplan?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:52:11]: Gjennom Kulturløftet har vi tatt vare på mange gamle bygninger. Ikke minst i representantens hjemfylke, Rogaland, har Kulturløftet gjort oss i stand til å ta vare på mange gamle hus, mange gamle bygninger.

Når det gjelder spørsmålet om Nationaltheatret, har vi jo ønsket – og det la vi til rette for i stortingsmeldingen Bak kulissene – at Statsbygg skal kunne overta dette bygget på samme måte som Statsbygg i dag har Operaen, og at det fra Operaens side betales en husleie til Statsbygg. Det er denne modellen vi ønsker å legge til rette for ved Nationaltheatret også. Det krever en god del oppussing, slik at teatret kan bli satt tilbake slik det var i sin opprinnelige form, men jeg tror at det også krever noe mer. Det handler bl.a. om at publikumsfasilitetene må bli noe bedre. Det kan også handle om at vi må se på mulighetene for en ytterligere skråning, slik at det blir bedre sikt, spesielt for barn som er på teatret. Det handler også om de behovene som en moderne kunstinstitusjon har.

Presidenten: Olemic Thommessen – til oppfølgings-spørsmål.

Olemlc Thommessen (H) [10:53:23]: Min medlidenhet er stor når det gjelder kulturministerens oppgaver i forhold til kulturbygg. Det er et betydelig antall kulturbygg som står på venteliste i departementet. Det er store utfordringer som vi står i med begge bena, f.eks. Nasjonalmuseet, men det er også flere milliardprosjekter.

Jeg antar at det i denne sal er enighet om at bygninger som Nationaltheatret og andre bygninger av den karakter må vedlikeholdes og bringes videre. Jeg ser ikke at det er noen politisk forskjell her. Problemet er rett og slett bare at det er fryktelige mange penger som skal ut, og finansministeren kommer nok ikke springende med dem fortere enn han må. Spørsmålet er om det er nødvendig å tenke annerledes, og da er offentlig-privat samarbeid noe Høyre har påpekt. Er det også noe kulturministeren vil vurdere når det gjelder kulturbygg eller vedlikehold av slike?

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:54:28]: Svaret på det spørsmålet er ja. Vi har jo fått en privat medfinansiering når det gjelder Norsk Maritimt Museum, der private nå går inn og ønsker å ta et større ansvar, og som også har sammenheng med at staten nå overtar ansvaret for dette museet. Dette er absolutt et eksempel på privat-offentlig samarbeid. Men jeg tror det kan være vanskelig å få private til å overta ansvaret for finansieringen av rehabiliteringen av Nationaltheatret. Det tror jeg staten må bære hovedansvaret for. Men det er klart at vi har som mål å få private til å delta mer i finansiering og rehabilitering av gamle bygg.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål, som også stilles av representanten Olemlc Thommessen.

Olemlc Thommessen (H) [10:55:10]: Kulturstatsråden kan gjerne bli stående.

Presidenten: Jeg hadde en mistanke om det.

Olemlc Thommessen (H) [10:55:15]: Jeg vil bringe oppmerksomheten over på NRKs påskeprogrammer og det jeg mener er et fravær av vår kristne arv.

Det kristen-humanistiske perspektiv eller vår kristne religions betydning for norsk kulturarv er ubestridt, og det burde være like naturlig for NRK å bringe det perspektivet opp som mange av de andre perspektivene som vi har pålagt NRK å dekke i allmennkringkastingsplakaten. Vi konstaterer altså nå at det er fraværende på de store programflatene, og at det lille som man kunne si har relevans til påskebudskapet, er henvist til veldig marginale sendeflater – det dreier seg kanskje om oratorier over radio og NRK P2 og slike ting. Så i det store bildet er dette borte. I det større bildet føyer dette seg inn i de diskusjonene vi har før jul, der skoler er usikre på om man kan syng salmer og gå til julegudstjeneste. Vi har tilsvarende eksempler i andre deler av året. Dette gjenspeiler et uforløst forhold til vårt eget religiøse ståsted og til vår egen religiøse tradisjon. Det mener jeg er meget uheldig, for gjennom det berøver vi oss

selv et forhold til både vår egen historie og til et begrepsapparat, eller – hva skal jeg si – et holdningsmessig apparat for det å møte mennesker forankret i andre religioner. Det å forstå mennesker som resonnerer ut fra religiøsitet og religiøst forankrede tenkesett, handler også veldig mye om hvilket ståsted du selv har.

Jeg lurer på hvordan kulturstatsråden reflekterer rundt dette, og om kulturstatsråden mener det vil være riktig å bringe dette perspektivet sterkere inn i forhold til NRK.

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:57:22]: Jeg mener at diskusjonen om hva slags type programmer NRK skal ha, er en viktig diskusjon. Men jeg vil være krystallklar på at det ikke på noen som helst slags måte, enten det handler om det kristne budskap eller – som Fremskrittspartiet har vært opptatt av – om å få Drømmehagen inn på NRK, er min oppgave å diktere hva slags sendeprogram NRK skal ha. Verken når det gjelder påsken eller andre høytider, ønsker jeg å gå inn og ha meninger om kirkeprogrammer, Norsk toppen eller Drømmehagen. Den avstanden må være der. Så dette er NRKs hele og fulle ansvar. Derimot har vi et organ som tar opp den type diskusjoner, og representanter for politiske partier er godt representert. Tidligere leder av kulturkomiteen i Stortinget, May-Helen Mølvær Grimstad, er leder av Kringkastingsrådet, og de tar jevnlig opp den type diskusjoner – for det er viktig at det er diskusjoner om hva slags program NRK tilbyr. Man får hele tiden sterke reaksjoner fra seerne. Dette skaper et stort engasjement.

Jeg oppfordrer representanten til å føre denne diskusjonen i de organer hvor den bør føres. Det er ikke aktuelt for meg å ha meninger om hva slags sendeprogram NRK har i påsken, om sommeren eller ved andre høytider.

Olemic Thommessen (H) [10:58:38]: Jeg er selvfølgelig enig med statsråden i at man ikke kan blande seg opp i enkeltprogrammer, som Drømmehagen og andre. Men dette ligger på et annet plan. Dette dreier seg om hvilken bestilling vi som stat og vi som storting har til NRK, gjennom NRK, altså allmennkringkastingsplakaten. Vi har et dokument som nedfeller vår holdning til hva som skal vises. Der står det ikke et eneste ord verken om kristen religion eller om religiøs forankring overhodet. Det burde det gjøre. I allmennkringkastingsplakaten burde det stå at NRK er forpliktet til å gjenspeile vår kristen-humanistiske tradisjon og vår kristen-humanistiske arv på linje med kulturarven for øvrig. Det er sånn sett ikke først og fremst et ansvar for NRK. Dette mener jeg er et politisk ansvar i forhold til hvilken politisk bestilling vi gir. Det ønsker jeg å utfordre kulturministeren på.

Statsråd Anniken Huitfeldt [10:59:42]: Vi hadde jo en diskusjon om dette omkring TV 2, i forbindelse med den nye avtalen vi skal inngå med TV 2. Da gikk vi bort fra dette som krav, og en av årsakene til det var at det var vanskeligere å styre gjennom den avtalen vi har, enn slik vi hadde det gjennom en tidligere konsesjon. Da frafalt vi dette kravet om at det skulle være et religiøst innhold i programmene. Dette skaper selvfølgelig diskusjon.

Om representanten ønsker endring av kringkastingsplakaten, må han ta opp det på ordinær måte, for det er på den måten, gjennom de overordnede prinsippene, at vi legger rammer for NRKs virksomhet.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Linda C. Hofstad Helleland.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:00:55]: Det kristne budskapet er en bærebjelke i vår kulturarv, og etter at NRK denne påsken nærmest har radert påskebudskapet ut fra sitt sendeskjema, eller i beste fall gjemt det i nisje-kanaler på lite attraktive sendetider, er det all grunn til å understreke overfor NRK at de har et ansvar for å formidle det kristne budskapet.

Da vi behandlet stortingsmeldingen om NRK-plakaten i 2008, foreslo nettopp regjeringen at formidling av Norges kristne og humanistiske kulturarv hører naturlig hjemme som en av NRKs pilarer på allmennkringkastingsplakaten. Det som forundrer meg nå, og som jeg håper at statsråden kanskje kan oppklare – for det står jo litt i motsetning til det hun svarte representanten Thommessen i stad – er hvorfor regjeringen ennå ikke har sørget for at vår kristne og humanistiske kulturarv er en av pilarene på NRK-plakaten.

Statsråd Anniken Huitfeldt [11:01:32]: Hvis man ønsker å endre NRK-plakaten, får man ta opp det på ordinær måte i Stortinget. Det er jo slik at den kommer opp til behandling, og den vil vel sannsynligvis komme opp til behandling igjen. Hvis representanten ønsker å endre den nå – vel, så er det mulig å levere inn forslag og få en diskusjon om det i denne sal. Det er derimot ikke aktuelt for meg å gå inn og styre sendeprogrammet til NRK, for det er gjennom de overordnede styringsorganene, som plakaten, vi legger rammene for NRKs virksomhet.

Presidenten: Øyvind Korsberg – til oppfølgingsspørsmål.

Øyvind Korsberg (FrP) [11:02:05]: Jeg merker meg at statsråden ikke ønsker å gå inn på programtilbudet til NRK, men det er bare 14 dager siden statsråden var ute med brask og bram og var glad for at mange sportssendinger skulle gå på NRK, og det er jo åpenbart en del av programtilbudet.

Mediebransjen er en bransje som er i stor endring både når det gjelder eierskap, når det gjelder det teknologiske, og når det gjelder det økonomiske. NRK er jo i en særstilling ved at de får 5 mrd. kr etter vedtak her i Stortinget, mens andre medieselskap må ut i den harde virkeligheten og kjempe om kronene. Det er ikke til å legge skjul på at under denne regjeringen har lisensen økt med 30 pst. – under Bondevik-regjeringen økte den med 7 pst. – så her er det et godt samvirke.

Det er en stor debatt på mange arenaer om NRK. Ser ikke statsråden behov for fra regjeringens side å løfte den debatten inn i stortingssalen?

Statsråd Anniken Huitfeldt [11:03:25]: Dersom vi skal diskutere NRK-plakaten på nytt, er det selvfølgelig mulig å diskutere også dette aspektet. Men det er også slik at representanter på eget, fritt grunnlag kan fremme forslag i denne sal om endringer av NRK-plakaten. Det vil det være anledning til.

Når det gjelder detaljregulering av sportssendinger, er det vel ingen som har gått så langt i å ønske detaljreguleringer som representanten selv da han mente at jeg burde gå inn og styre at TIL-kamper i større grad burde vises på NRK.

Øyvind Korsberg (FrP) [11:04:00]: Et godt forslag.

Presidenten: Øyvind Håbrekke – til dagens siste oppfølgingsspørsmål.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:04:06]: Det uforløste forhold til vår egen religiøse arv og vår kristne tradisjon som det her vises til, berører nettopp noe av grunnlaget for oss som fellesskap og vår trygghet i møte med globalisering og en mer flerkulturell virkelighet. I forbindelse med oppsettingen av Abrahams barn sa Svein Tindberg følgende til magasinet til Det norske teatret:

«Men samtidig er det jo dei store grunnforteljingane i samfunnet som er særleg freistande å ta opp. Dei har forma oss som menneske og har så mange lag. Og vi er i ferd med å miste dei.»

Uansett om det kan være uenighet om formuleringene i NRK-plakaten, står det jo allerede i NRKs vedtekter, etter regjeringens forslag, at «NRK skal gjenspeile Norges religiøse arv». Kunne kulturministeren reflektere litt over hva

hun legger i en sånn formulering, i lys av de store kristne høytidene?

Statsråd Anniken Huitfeldt [11:05:20]: Jeg vil være forsiktig med å gå inn og detaljert si hvilken betydning dette skal få for NRKs sendeprogram, men det betyr jo at de skal ha et ansvar for å formidle den humanistiske og den kristne kulturarv, og at det er en del av allmennkringkasteroppdraget til NRK.

Hvorvidt NRK fyller dette oppdraget ved den enkelte høytid, vil jeg oppfordre representanten til å ta opp med Kringkastingsrådet. De har jevnlig den type diskusjoner, og de har brede offentlige diskusjoner om nettopp den type problemstillinger.

Dette skal legge grunnlaget for NRKs programvirksomhet, men innebærer ikke at jeg sitter som øverste sjef og skal godkjenne hvordan man har tenkt å oppfylle dette oppdraget ved den enkelte høytid.

Presidenten: Dermed er den muntlige spørretimen omme.

S a k n r. 2 [11:06:12]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.07.
